

Casă țărănească săsească

MUZEUL SĂSESC AL ȚĂRII BĂRSEI DIN BRAȘOV

Lipsa tot mai simțită a unui muzeu în Brașov, a stârnit adesea, începând dela intrarea în secolul nostru, părerea de rău a străinilor celor mulți aflați în trecere prin oraș. Această mișcare a oaspeților se făcea tot mai mare și cu toate că primăria înființase pentru ei un birou de informații anume și alte îmbunătățiri, muzeul se arăta tot mai trebuincios. În afară de Biserica Neagră, cu odoarele și covoarele ei, oaspeții Brașovului nu puteau să mai vadă decât colecțiile particulare ale câtorva cetățeni, ceea ce era destul de greu, pentru că proprietarul nu se găsea totdeauna acasă sau n'avea timp să-și arate lucrurile. De aici a ieșit gândul punerii la un loc într'un muzeu a colecțiilor existente.

Acum 25 de ani, la 3 Februarie 1908, șase brașoveni au întemeiat Societatea Colectionarilor Brașovului, în scopul înghebarii cu puteri unite a unui muzeu. Noi arătaserăm încă dinainte că el urma să fie un muzeu local, și ca atare trebuia să fie dezvoltat și în viitor. În aceeași primăvară a

fost cu puțință să închiriem două mici odăi în curte, în casa Rosenanger (Prundul Rozelor) Nr. 6, care, atât cât îngăduia cuprinsul, au fost umplute cu dulapuri și obiecte. Totodată s'a anunțat timpul de vizitare, s'a așezat un registru pentru străini și « Muzeul Societății Colectionarilor Brașovului » a putut să fie văzut. Insufletirea și dorul de noi fapte între membri s'au făcut tot mai mari, mai ales când n'au întârziat răsunetele binevoitoare. Între întâii vizitatori s'au găsit învățați din țară și din străinătate, care ne-au dat îndemn și ne-au lăudat lucrările. Între aceștia se număra unul din Austria și altul din Anglia, cari, când au revăzut Brașovul și Muzeul după câțiva ani, s'au umplut de bucurie față de creșterea colecțiilor.

Dar în același timp trebuia să se caute să se deștepte luarea aminte pentru operă a unor cercuri cât mai mari din populația săsească, să se descopere mijloace bănești și să se afle încăperi mai largi ca să se adauge celelalte colecții. Greutățile se făceau tot mai anevoioase. Un pas mai departe

însemna mutarea în clădirea Rossmarkt (Str. Gh. Barițiu) Nr. 2, la Paștile 1909. O colecție ne-a adus o sumă însemnată cu care am fost în stare să facem tot felul de cumpărături, dulapuri, mobilă, scaune, scări, scânduri, rafturi, unelte deosebite, dela cui și ciocan până la clește, secure și foarfece, prosoape și rufărie, eprubete pentru aparate și multe alte lucruri. Au luat naștere atunci și o secție istorică, etnografică, preistorică, geologică, botanică, zoologică și o sală de depozit. S'a așezat și o cameră de lucru (laboratoriu) într-o fostă bucătărie.

Statutele Societății Colecționarilor Brașovului au fost aprobate la 25 Martie 1912 de Ministerul de Interne ungar, și întărite mai târziu în aceeași formă de Ministerul român. Incepând de atunci Muzeul a luat numele de « Muzeul Săsesc al Țării Bârsei ». In același an el a organizat o expoziție de insecte în sala de patinaj, care a deșteptat mare interes în public și a fost cercetată timp de două săptămâni de 2.315 vizitatori.

Materialul a fost dat de colecționarii Brașovului și a fost alcătuit din mai multe mii de insecte, mai cu seamă cărăbuși și fluturi din toate continentele în mai bine de 200 de cutii. Numărul membrilor ajutători a crescut în anul acesta la 246.

În anul următor 1913 Muzeul a fost așezat pe o temelie cu totul nouă prin unirea cu Muzeul gimnaziului și prin punerea la îndemână în același timp și fără plată a catului al doilea atât al vechiului gimnaziu cât și al localului bibliotecii vecine. El se putea întinde în voie în cele zece încăperi mari, cărora li se adăoga și mai multe al-

ricești care se aflau în el. Fără această mărinimoasă și înțeleghătoare bunăvoință față de dorin-

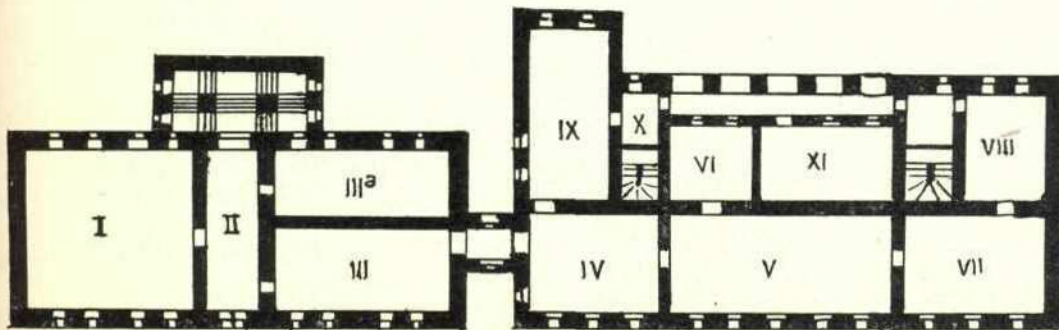
Muzeul Săsesc al Țării Bârsei

tele membrilor, a comunității Honterus, de sub con-

Planul Muzeului

- I. Brașovul de altă dată
- II. Armă și produse de ale țicătuișilor și fierarilor.
- III. Antichități bisericesti.
- III^a. Laborator și bibliotecă.
- IV. Secția geologică.

- v.vi. Colecția zoologică
- VII. Preistorie
- VIII. Etnografie
- IX. Colecția zoologică
- X. Botanica
- XI. Folklor săsesc

tele mai mici. Ceea ce i-a fost de mare folos a fost oferirea gratuită a localului și a colecțiilor bise-

sătorilor cu îndatorirea să se adăpostească în el obiectele din Muzeu potrivite cu acest

ducerea veneratului domn vicar episcopesc și paroh al orașului Franz Herfurth și a celor doi epitropi, consilierul comercial Samoil Schiel și a d-lui Mihail Ongyert, ridicarea Muzeului Săsesc al Țării Bârsei nu s'ar fi putut împlini așa de repede. În același timp onoratul presbiteriu a dat Bastionul Țe-

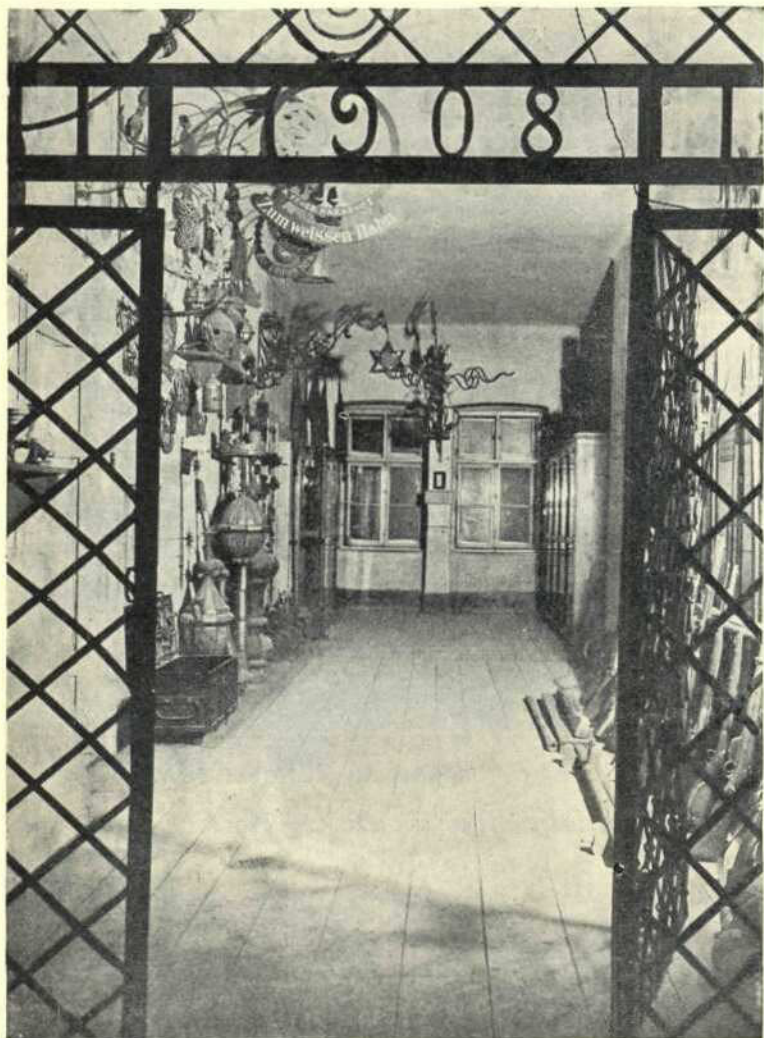
loc și să se deschidă pentru copii. S'au așezat acolo într'un lapidariu diferite pietre cu inscripții, cadre de uși și de ferestre de piatră, iar mai târziu

prezentați ai autorităților, presbiteri și membri ai comunității bisericești evanghelice, mulți sprijinitori și prieteni ai acestor silințe precum și membri ajutători și membri obișnuiți ai Muzeului. Directorul Muzeului, Julius Teutsch, a salutat pe cei prezenți în numele societății, a descris activitatea ei în cei doisprezece ani dela înființare și a arătat cele mai calde mulțumiri prea onoratului vicar episcopal și paroh al orașului, Franz Herfurth, ca și întregii comunități Honterus, pentru sprijinul la lucrări. După aceea a luat cuvântul parohul orașului, Herfurth, și și-a exprimat dorința, în calitate de reprezentant al șefului comunității bisericești evanghelice, ca acele colecții să deștepte viață și suflet în privitor și să ajungă o putere de apărare a poporului săsesc.

Directorul Teutsch a poftit pe cei prezenți să viziteze Muzeul și le-a servit drept călăuză prin secțiile lui. Vizitarea a ținut două ceasuri întregi și a stârnit în cei mai mulți oaspeți bucurie și mulțumire, a adus societății laudă și recunoaștere și a impus în acelaș timp îndatorirea ca să nu se uite niciodată lozinca ei: cercetare, strângere, învățătură.

Vrem să încercăm să facem și aici o repede trecere prin toate sălile. Încă dela intrare, la poarta de fier din catul al doilea, se vede anul de înființare: 1908. Din această sală, care are numărul II, întâia ușe din stânga duce în sala de lucru și în bibliotecă. În ea se găsesc 8 dulapuri cu vreo 4.000 de volume, bibliotecă de specialitate de botanică, geologie, preistorie, etnografie, transylvanica, muzeologie; un dulap e cu manuscrise, iar altul cu hărți și fotografii. Într'un dulap mare și în trei lăzi sunt adăpostite monetele și medaliile, cele mai multe copii galvano-plastice de monete din Transilvania, Austro-Ungaria, România (Țara Românească și Moldova), Serbia, pe lângă un număr mai mare de monete grecești și romane, un total de vreo 12.000 de bucăți. În partea din față a încăperii e un birou pentru director și o masă mai mare cu două locuri pentru asistent și un colaborator. În partea dinapoi sunt două mese de lucru pentru preparator și conservator. Aceasta e singura sală în care se face cald și există lumină electrică.

Ne întorcem în sala II, în care se găsește, la mijloc, în dreapta, intrarea în cea mai mare sală I «Vechiul Brașov». Aici e așezat modelul în gips al orașului, la care au lucrat un an profesorul

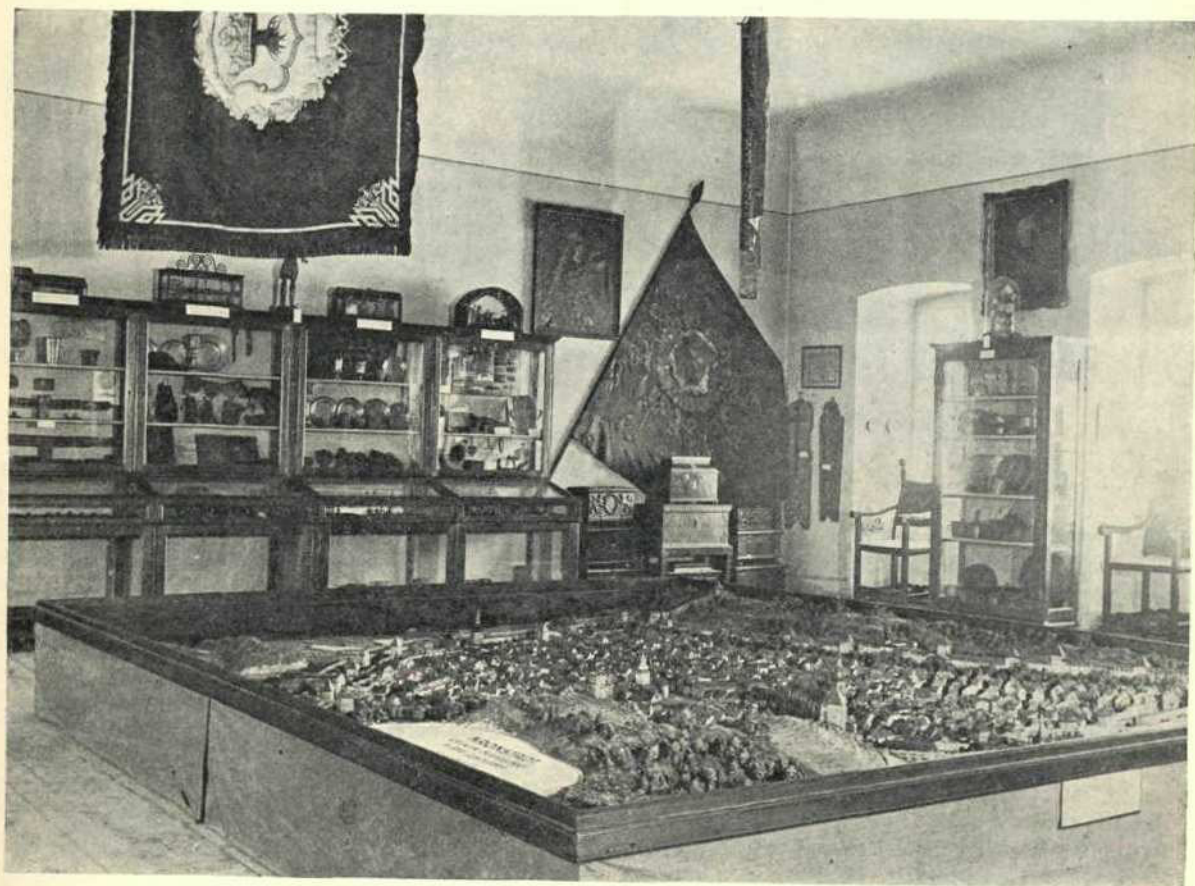
Intrarea

și un număr de unelte agricole. Bastionul încă bine păstrat în forma lui veche, din brâul de întărituri al Brașovului, face să fie văzut. El e deschis zilnic între orele 9—16. În acest an și în anul următor 1914 societatea a fost foarte prinsă cu luarea în primire și cu mutarea colecțiilor bisericești sau ale sale proprii, când a izbucnit războiul și lucrările s'au încetinit pentru ca peste puțin timp să fie cu totul întrerupte. Trec peste anii războiului cari au adus multe neajunsuri, fără ca Muzeul să aibă însă vreo pierdere sau altă pagubă.

Abia în anul 1920 s'a ajuns atât de departe ca Muzeul, care a păstrat numele de «Muzeul Săsesc al Țării Bârsei», să fie deschis solemn în încăperile de astăzi. Au fost față prea onoratul Domn vicar episcopal Franz Herfurth, câțiva re-

de desen și sculptorul academic Friedrich Hermann împreună cu soția și cu fiu-său. Macheta arată orașul interior din sec. al XVII-lea, cu întăriturile, bastioanele, cu turnurile, cu porțile cele mari și cu înaltele ziduri. El a fost asediat în mai multe rânduri, dar n'a fost luat niciodată. În 1689 a ars întregul oraș, cu care prilej au murit 300 de oameni și au fost nimicite de foc neprețuite comori, ca tipografia și formele de tipar ale reformatorului Honterus, biblioteca lui și mii de alte lucrări. Pe peretele din stânga intrării se vede sub sticlă și în ramă steagul de mătase al orașului din anul 1686, cu stema pictată pe mătase: un trunchiu de copac cu rădăcini și deasupra coroana. Urmează cele două dulapuri «Cetățeanul și Cetățeană», pline cu toate obiectele în legătură cu cele două sexe. La bărbați, de pildă, se întâlnesc scrisori de boierie, porturi, cântar de aur, instrumente chirurgicale, ceasornice - de soare - de buzunar, tuburi, microscopae, lupă, arătător de vreme, hărți; pe pereți, deasupra dulapurilor, se găsesc portrețe

ori cu lucrări de aplicație sau în relief și cu garnituri iscusite, vrednice de marele rost pe care l-au avut. Deoparte și de alta a lungii vitrine dela intrare se desfășoară două steaguri roșii puternice, la dreapta steagul de mătase al breslei măcelarilor din anul 1730, cu emblema pictată pe el a meseriei lor, și la stânga privitorului steagul țesătorilor din anul 1628. În vitrină sunt așezate obiectele, cele mai multe luate din lăzi, în legătură cu breslele și cu vecinătățile. În alte două dulapuri sunt unelte de alamă, aramă și cositor. Copiile monetelor turnate în Brașov la începutul sec. al XVII-lea, dela 1601 până la 1690, groși, taleri, taleri dubli de argint, 1, 5, 10 ducați de aur se găsesc într'un pupitru, împreună cu monetele comemorative și medaliile celor mai însemnate întâmplări ale orașului. Sub portretele judecătorilor de demult se vede într'o vitrină-pupitru mică sabia în trei muchi și teaca, sabia de onoare a fostului judecător, dovadă a puterii de viață și de moarte. Gravată pe ea se citește anul 1549 și numele foș-

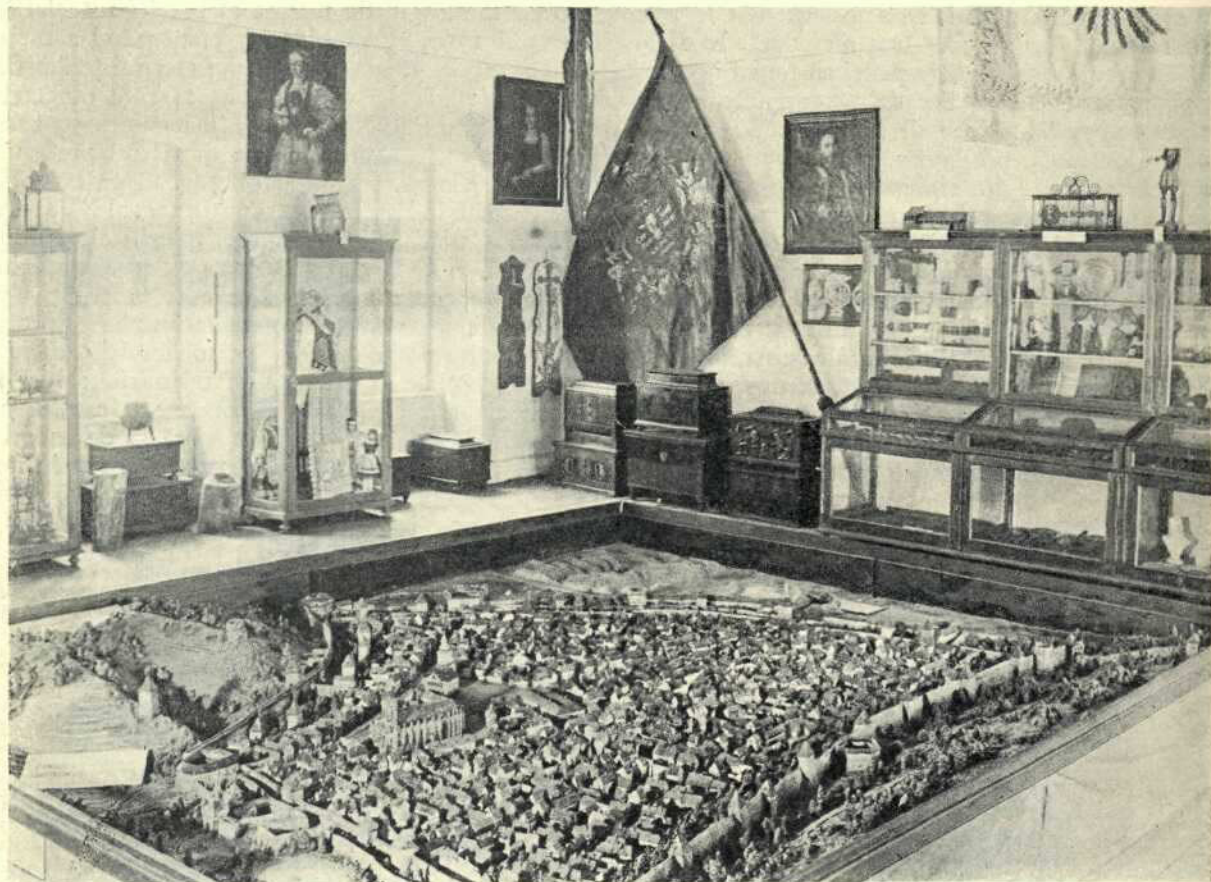
« Vechiul Brașov »: Steagul și miniatura Brașovului

de femei și bărbați în îmbrăcăminte săsească. La peretele din fund se găsesc lăzile de breaslă și de vecinătate, care sunt împodobite de cele mai multe

tilor judecători ai orașului. Tot acolo se află coifurile gardei cetățenești. În cea din urmă vitrină sunt vederi din orașul vechiu, de case de demult, dă-

răpănate, scrisori de breaslă vechi, și jos în rafturi coifuri, îmbrăcăminte, umbrele, bastoane vechi ș. a. Dacă ne întoarcem din nou în sala II, la dreapta

Dr. Erhard Antoni ¹⁾. Să amintim aici numai de cele două altare cu trei aripi dela Prejmer și dela Feldioara, amândouă din sec. al XV-lea. Cunos-

« Vechiul Brașov »: Cetățeanul și Cetățeană

intrării dăm de arme: lănci, halebarde, căngi și flinte de metezeze, puști cu cremene, iar în dulapuri, punji de șei pentru pistoale, armuri, pistoale din toate timpurile, săbii, cornuri de pulbere din pământ, coarne de cerb, ghioace ghintuite, lucruri care vorbesc de vremuri grele războinice. Pe dulapuri stau cămăși de zale, căști și coifuri din sec. al XVII-lea. În stânga, pe pereți, sunt așezate uneltele de casnă și paloșele de călai, păstrate din Evul Mediu. Cele patru « stegulețe roșii ale bieților păcătoși », prinse afară pe vitrine, se purtau înaintea criminalilor duși către locul de execuție. Pe pereți sunt atâr-nate firme de ospătării și de cârciumi, legături de fier de uși, broaște de porți și de uși, lăcăte, chei mari și pe podele se găesc părți de acoperiș, frigări și o lădiță de bani din 1672 cu o închizătoare vrednică de văzut.

Sala III adăpostește antichitățile bisericești despre care a scris la timp, cu pricepere și în amănunt, oprindu-se la cele mai bune și prețioase bucăți,

cutul și prețuitul nostru pictor Eduard Morres a curățat și a păstrat amândouă altarele, și tot lui avem să-i mulțumim frumoasa așezare din nou a acestei secții. Un alt altar îmbrăcat înaramă și pictat înfățișază pe Christos înaintea iadului, cum stă sub crucea biruinței în poarta crăpată și năruită, iar bărbații, femeile și copiii nemântuiți se rostogolesc între monștri feroși, cari se întind către Mântuitor cu fețe groaznic strâmbate. Probabil că e vorba de o operă de artă a unuia dintre cei mai buni aurfăurari ai noștri.

De mare valoare sunt odăjdiile rămase în parte încă din vremurile catolice ale bisericii noastre, pluviale și casule, din brocate de Damasc, de mătase și de argint, din sec. al XV până în al XVIII-lea. S'a mai păstrat deopotrivă și un frumos crucifix, un potir și un bogat acoperământ

¹⁾ Dr. Erhard Antoni, « Muzeul săsesc al Țării Bârsei după cuprinsul lui » (în limba germană), Klingsor, revistă transilvăneană, 1930, Nr. 6.

de altar, cusut cu aur, din secolele al XVI-lea până în al XVIII-lea. Un mic altar dela Biserica din deal Sf. Martin din Brașov, dăruit de Sara Rauss în 1685, împodobește colecțiile bisericești. Familia Rauss era foarte înrămurată și în vază la Brașov în sec. XVII, XVIII și XIX. Martin Rauss, preot al Bisericii din deal orbit cu totul de pe urma unei boli grele încă de copil, a învățat ca atare în școlile noastre și a fost mai târziu, cu toată această lipsă, unul din cei mai învățați și mai iubiți predicatori ai Brașovului.

Printr'un coridor îngust ajungem în catul al doilea al clădirii vecine, care a fost plănuită și clădită ca muzeu, așa cum se poate citi în litere mari pe fruntea casei. Pătrundem în secțiile de științe naturale. În sala I Dr. Erich Jekelius, un membru prețuit al societății noastre, a orânduit și a așezat științific obiectele din secția geologică. Într'un dulap se găsesc feluri de roce care au alcătuit scoarța pământului prin erupții vulcanice sau prin depuneri ale mării și ale vântului precum și sedimente vegetale și animale.

Într'alt dulap se poate urmări distrugerea rocilor de apă, prin schimbare a temperaturii, îngheț, organisme (rădăcini de plante) și prin întinderea regiunii carstice. Colecția rocilor din Țara Bârsei numără multe și frumoase exemplare. Rămășițele marilor mamifere: mastodontul, mamutul, rinocerul, ursul cavernelor, capra de piatră, cerbul, căprioara, ne duc treptat în epoca diluvială a Țării Bârsei, în care am descoperit urme de netăgăduit ale omului din vremea glaciară, contemporanul mamutului, cu uneltele de cremene din valea Cremenei de pe Buzău. Lămuriri scurte îndrumază pe privitor în faptele și manifestările naturii, așa încât oricine poate să-și însușească în cel mai scurt timp noțiunile de căpetenie ale geologiei. O scurtă călăuză a geologiei Țării Bârsei, alcătuită de Dr. E. Jekelius, ușurează înțelegerea celor văzute.

Colecțiile zoologice sunt adăpostite în sălile V, VI și IX. Sala a V-a cuprinde păsările și din lipsă de loc în altă parte și 2 dulapuri cu crani și schelete de animale. Păsările sunt toate din Țara Bârsei, chiar acelea care își au patria departe în miazănoapte, ca scufundarul polar și lebăda cântătoare, sau nu rămân aici decât scurtă vreme, cum sunt pescărușul și alte asemenea sburătoare de trecere. O altă pasăre, care stă să piară, este foarte rarul vultur bărbos, care abia se mai întâlnește în Carpați. Toate au fost împușcate aici. În sala a VI-a sunt

mai cu seamă insecte. În acest loc urmează să se așeze vestita colecție de gândaci Deubel, după ce membrul societății Friedrich Deubel, fabricant de salam, a murit de curând în vârstă de 88 ani și a lăsat-o moștenire într'o stare desăvârșită. Deubel și-a câștigat nepieritoare merite față de poporul lui și față de Muzeul Săsesc al Țării Bârsei. Sunt câțiva ani de când el și-a dăruit liceului Honterus colecția europeană de gândaci și acum ne-a lăsat colecția transilvăneană împreună cu prețioasa corespondență pe care a ținut-o în cursul unei lungi vieți cu mulți savanți cunoscuți. Dela Deubel ne vine și o bogată colecție de melci și de scoici și o colecție tot așa de mare de fluturi de zi și de noapte din Transilvania. Intre preparatele în alcool se găsesc mulți șerpi veninoși, năpârci de diferite culori și

Antichități bisericești

vipera neagră a iadului, pe care i-a prins Deubel. El îi prindea de cele mai multe ori cu mâna și povestea adesea colegilor emoția pe care a avut-o el și însoțitorul odată când șarpele i-a scăpat. Pupi-trul adăpostește colecții biologice.

A treia sală a colecțiilor zoologice este a IX-a, care adăpostește mamiferele, ca: ursul, lupul, mistrețul, căprioara, vulpea, viezurele, pisica sălbatică, năpârca, biberul și micile rozătoare, șoarecii,

hârciogul, șobolanii și apoi ariciul, nevăstuica, hermelina, dihorul.

În sala următoare, X, mai mică decât celelalte, se găsește ierbariul membrului de onoare, Dr. h. c. Prof. Iulius Römer, care cuprinde zece mii de frunze de plante europene și cele mai multe tran-

Altarul dăruit de Sara Rauss
în 1685 Bisericii din deal Sf. Martin

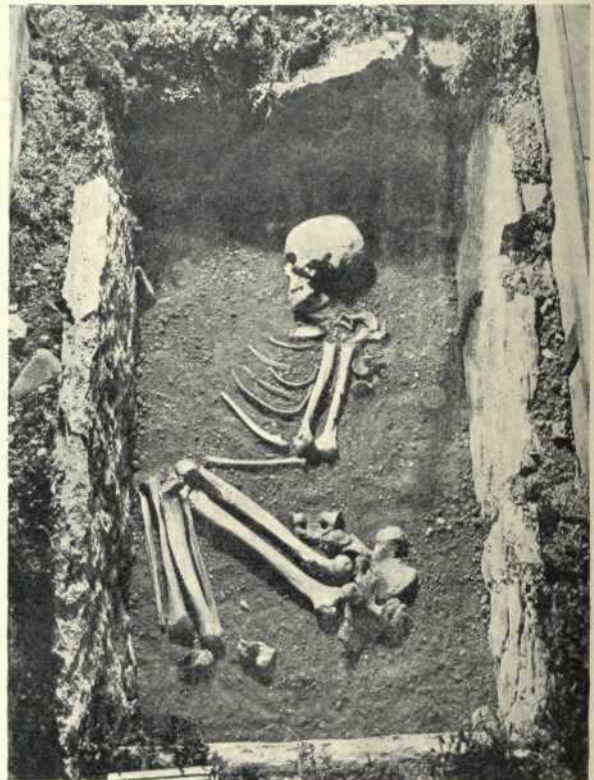
silvănene. Portretul lui Römer pictat de H. Morres privește din perete. Tot aici se găsește o colecție de semințe ale copacilor noștri de pădure și diferite curiozități vegetale.

Preistoria se află în sala VII. La începutul secolului un grup de colecționari mai în vârstă și mai tineri s'a îndeletnicit cu «știința săpatului» și a încercat să cerceteze practic Țara Bârsei și ținuturile vecine.

Pentru că le lipseau mijloacele bănești cerute de săpături, fiecare a pornit singur cu sapă, lopată și târnacop ca să scobească pământul, ceea ce din punct de vedere al sănătății le-a prins foarte bine, dovadă că și astăzi după zeci de ani își aduc aminte cu bucurie de zilele frumoase ale unor cercetări folositoare și altora și lor. O deosebită bunăvoință a soartei a făcut să putem arăta descoperiri din toate culturile preistoriei, care pun în plină lumină icoana trecutului.

Mergând dela stânga spre dreapta, dela dulap la dulap, începem cu omul care omora în valea Creme- nei a Pasului Buzău, mamutul, bisonul, renul, calul

sălbatic, găsea acolo cremenea și o schimba în unelte pe micile poene înalte. La o adâncime de 163 de cm. am găsit vetrele de foc ale omului Aurignac și lângă ele ciocanele de piatră, materialul brut, multele lame, răzuitoare, dalte, scoabe, burghiuri ș. a., și multele țandări dela cioplitul uneltelor și armelor. Grupele următoare sunt descoperiri din stațiile înrâurite de miazănoapte sau chiar ale emigranților veniți din acele părți, cari s'au așezat pe munți în jurul Brașovului și cărora le dăm numele de «cultura Curmăturii». Locurile săpate fac parte din epoca pietrei și aramei și se aflau la Carieră, la Dealul Sprenghiului și la Curmătură. Pe Olt s'au găsit oameni cari-și zăgrăveau corpul și aveau o ceramică bogat colorată de forme aparte și împodobită cu motive noi. Așezarea de căpetenie este Ariujdul din Trei Scaune cu cele trei mici anexe: Gorganul dela Bod, Gorganul dela Hărman și Gorganul dela Feldioara, toate din județul Brașov. Se poate presupune că un val mai nou de cultură de miazănoapte le-a adus acestor Traci iubitori de culoare casele pătrate și gaura de mâner a topoarelor de cremene, pe când poporul

Schelet preistoric din Țara Bârsei

care urca dela miazăzi-răsărit Oltul le-a făcut dar în schimb împodobirea policromă, arderea vaselor în cuptoare de olar, înmuirea lutului și tatuarea corpului, pentru care putem aduce ca dovadă culoarea roșie (ocru de fier), sigiliul și acele de os.

Fapt e că la multe așezări cu ceramică pictată rămășițele unei «culturi a Curmăturii» se găseau pe deasupra ca o rouă. Mai avem aparițiile din alte părți, cum sunt cele dela Feldioara și din peștera Amlășului ca și stația de La Têne timpurie la Stâncile lui Solomon, Intre pietre din Brașov, dar nu ne putem opri mai stăruitor la ele.

Mormintele descoperite până acum în Țara Bârsei pot fi împărțite în două grupe:

1. Morminte cu schelete.

a) In pământ deadreptul: Noua, Bartolomeu;

b) In sicrie de piatră: Brașov, Stupini, Codlea, Hălchiu, Vulcan, Ghimbav.

2. Morminte arse (urne).

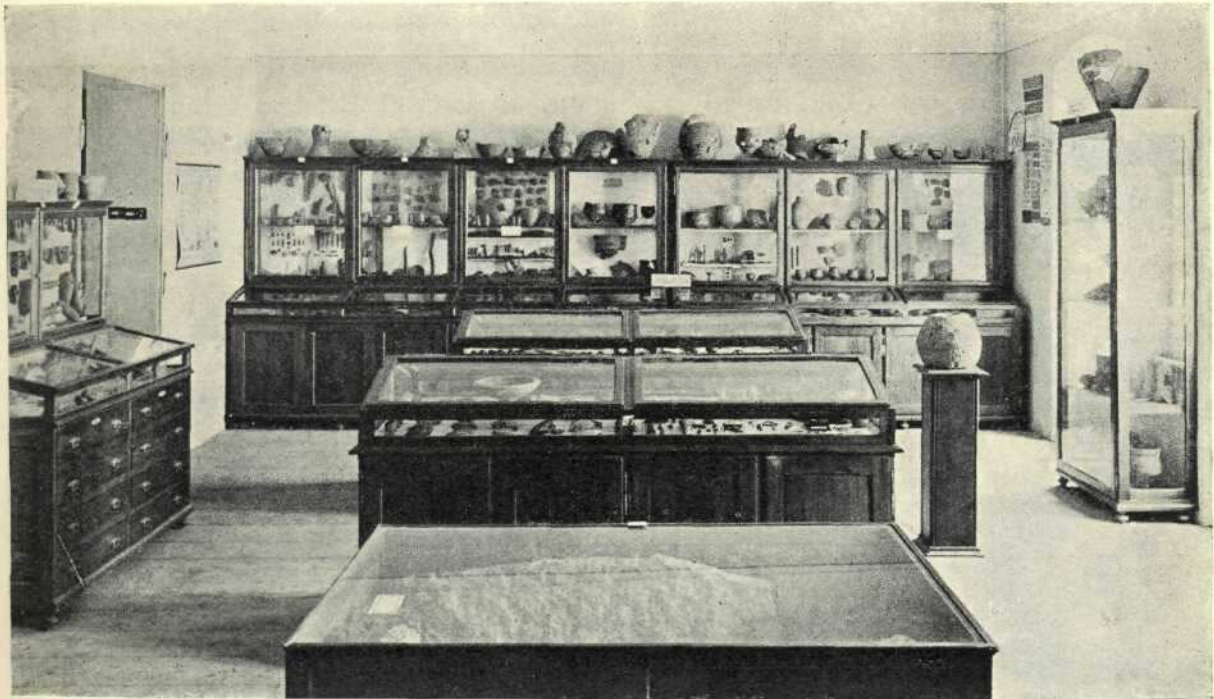
Brașov, Dealul Sprengiului, Bartolomeu, Cristian, Sânpetru, Rotbav.

Câteva morminte arse și părți de morminte cu schelete fără sicrie se pot vedea în dulapul N-rul 9.

La N-rul 10 sunt expuse lucrurile desgropate la Grădiște lângă Râșnov, găvanul de frecat cu pi-

Din lucrurile răslețe amintim securea de aramă din apropierea fabricii de zahăr dela Bod, securile de aramă dela Cristian și Codlea, securile de bronz dela Brașov, Stupini, Hărman, Hălchiu și depozitul de bronz alcătuit dintr'o sabie, teasc și două vârfuri de lance. Urmează și o brățară dela Rotbav.

Vine acum sala VIII, în care e așezată etnografia Țării Bârsei. Incepând dela dreapta întâlnim în dulapurile din colțuri icoane ortodoxe, în parte de factură veche, frumoasă și de preț. In legătură cu Junii din Șchei sunt obiecte ca buzduganul, ouăle de Paști și crucea gătită cu beteală. Apoi se vede troaca Românilor dela porțile Brașovului, o unealtă de împletit pentru facerea găitanului, însemnată probă de meșteșug de casă, de unde vine numele de «trocar». Tot acolo întâlnim o figură votivă săsească din Feldioara, un trunchiu de copac scobit ca barcă, cin de Ariușd, un disc de olar, o piuliță de mac, măciuci de cioban frumos crestate, pe pereți, furci

Sala preistorică

stil de marmură, două agrafe de bronz, un vârf de lance și vârfuri de săgeți, de fier, apoi lucruri răslețe, un ulcioraș de bronz dela Cristian, o tiparniță de bani dela Bartolomeu și reproducerile după druggii de aur dela Crasna din Pasul Buzăului.

La N-rul 11 se vede chiar dela intrarea în sala preistorică sarcofagul așezat deacurmezisul, cu un craniu bine păstrat, din curtea unei case dela începutul străzii Voevodul Mihai. A fost găsit de lucrători la niște săpături de canalizare.

săsești, românești și ungurești; rechizitele dansului Borița și a însoțitorilor lui «Cuca» (caraghioși) din Zizin în județul Brașovului, figuri de pământ (jucării de copii) și strungul Țiganilor lingurari.

Ca încheiere dăm două vederi ale odăii țărănești săsești, cum se mai văd foarte rar din păcate în Țara Bârsei, cu vatra deschisă și cu plăcile alb-albastre cu flori, cu blidul de meu, cu «porcul afumat», iar alături cu scaunul și depănătoarea, cu masa cu Biblia și cu stacana de vin, cu dulapul

de cărți, ceasornicul, tablourile și cuerul cu blide și câni, cu patul încărcat de perne cusute. Intr'o odaie nevăzută, despărțită printr'un perete de scânduri, sunt două dulapuri pline de olărie ardeleană, pe perete atârnă multe broderii și în față întâmpină un manechin îmbrăcat în cel mai vechiu port săsesc. Intr'un al treilea dulap se află diferite părți de îmbrăcăminte și păpuși în port săsesc.

Publicațiile Muzeului au fost rapoartele anuale, anuarul ieșit numai odată, din lipsă de mijloace bănești, în 1925, și monografia Țării Bârsei, editată de Dr. E. Jekelius, din care s'au tipărit numai trei volume: «Brașovul în 1928», «Satele din Țara Bârsei», în 1929 și «Istoria economică a Țării Bârsei» în 1929, o călăuză specială pentru secția geologică de Dr. E. Jekelius și Călăuza Muzeului, scoasă în trei limbi. Din nefericire, criza financiară poartă vina întreruperii tuturor celorlalte publicații.

Dela început Muzeul și-a deschis cu bucurie porțile tuturor celor cari au dorit să-l viziteze. Direcția a avut grijă ca privitorul să poată fi lă-

murit, pe cât s'a putut, în limba proprie, și ca muzeu particular a luat o mică taxă de intrare pentru curățenie și cheltuieli de întreținere. Ne pare bine că profesorii și învățătorii au adus la Muzeu școlile tuturor locuitorilor țării, fără deosebire de credință și de limbă. Ne-a bucurat și ne-a cinstit în deosebi că în vara 1932 am putut să călăuzim prin Muzeu pe M. S. Regele Carol II.

Sfârșesc arătându-mi dorința ca Muzeul să fie desvoltat mai departe tot ca un așezământ regional, ca să arunce lumină asupra patriei noastre celei mai apropiate, Țara Bârsei, după lozincă: «cercetare, strângere, învățătură», spre lauda sprijinitorilor și al tuturor folos. În felul acesta el are să fie ferit să ajungă un mausoleu de vechituri sau o îngrămădire de curiozități netrebnice, ci are să rămână un Institut de învățământ și de creștere pentru tineri și bătrâni.

Fotografii: Atelierul
O. Netoliczka, Brașov

JULIUS TEUTSCH

Directorul Muzeului
din limba germană
de EMANUIL BUCUȚA

